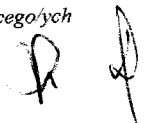

Protokół kontroli doraźnej

1. Nazwa szkoły/placówki, siedziba: Gimnazjum nr 2 im. Powstańców Śląskich przy ul. Przyjaźni 28, 41-103 Siemianowice Śląskie
2. Imię i nazwisko dyrektora: Aldona Grzeszczak
3. Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny: Śląski Kurator Oświaty, 40 – 024 Katowice, ul. Powstańców 41a
4. Imię i nazwisko kontrolującego: Aleksandra Dyla, Renata Klementowska
5. Data wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli: 31 października 2017 r. OA-OR.057.2.1291.2017; 31 października 2017 r. OA-OR.057.2.1292.2017 z 31 października 2017 r.
6. Terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli: 9 listopada 2017 r./ 9 listopada 2017 r.
7. Tematyka kontroli (*zgodna z przepisami art. 55 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe*): Organizowanie i realizowanie zajęć matematyki w szkole
8. Czynności kontrolne: analiza dokumentacji szkolnej (szkolny zestaw programów nauczania, podstawa programowa kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół i program nauczania „Matematyka wokół nas –gimnazjum”, statut szkoły w zakresie szczegółowych warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego, opinie i orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznych, tygodniowy rozkład zajęć, dzienniki lekcyjne, dostosowanie wymagań edukacyjnych); 5 obserwacji lekcji matematyki.
9. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości:
W Gimnazjum nr 2 w Siemianowicach Śląskich opracowano procedurę dopuszczenia do użytku programu nauczania. W procedurze zamieszczono nieaktualne podstawy prawne. Nauczyciele przedłożyli dyrektorowi wniosek o dopuszczenie do użytku programu nauczania w roku szkolnego 2012/2013; „Matematyka wokół nas”, autora p. Anny Drażek. Program nauczania został zaopiniowany przez doradcę metodycznego, a przez Radę Pedagogiczną Gimnazjum nr 2 w Siemianowicach Śląskich w dniu 29 maja 2012 r. i wpisany do szkolnego zestawu programów oraz dopuszczony do użytku od roku szkolnego 2012/2013 pod numerem G02/27/12. Arkusz oceny programu nauczania weryfikuje stopień uwzględnienia podstaw programowych, potrzeb i możliwości uczniów oraz opinię doradcy

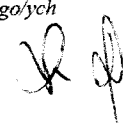
metodycznego. Dopuszczony program nauczania został zrecenzowany pozytywnie przez dr Macieja Bryńskiego.

Plan zajęć dydaktyczno-wychowawczych uwzględnia potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia. Zajęcia z matematyki odbywają się od 3 do 7 godziny lekcyjnej.

W szkole są uczniowie, którzy posiadają orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznych o potrzebie kształcenia specjalnego (2 uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym) oraz opinie poradni psychologiczno-pedagogicznych w sprawie objęcia ich pomocą psychologiczno-pedagogiczną i w sprawie dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia (2 uczniów – słabsze możliwości intelektualne i nierównomierny rozwój poszczególnych procesów psychicznych). Opinie o dostosowaniu wymagań edukacyjnych wydano również dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się (4 uczniów z dysleksją rozwojową). Z analizy tych opinii i orzeczeń wynika, że zakres dostosowań obejmuje m.in.: zmodyfikowanie kryteriów oceniania, stosowanie oceny informacyjnej, motywującej, wspólne omawianie poleceń i treści zadań, podniesienie samooceny, wydłużenie czasu pracy z tekstem, kontrolowanie poprawności zrozumienia poleceń i treści zadań, zapewnienie atmosfery bezpieczeństwa, zrozumienia i pełnej akceptacji, stosowanie częstych pochwał i pozytywnych komunikatów, opisowe ocenianie prac, posadzenie ucznia blisko nauczyciela.

Przeprowadzono pięć obserwacji w klasach: 2a, 2b, 3a, 3b, 3c

Dwie obserwacje przeprowadzone u jednego nauczyciela matematyki zatrudnionego w szkole w klasach: IIIc i IIb (5 i 6 godzina lekcyjna) potwierdziły, że nie są one prowadzone w pracowni matematycznej, tylko w pracowni językowej. Nauczyciel ma jednak wyznaczone miejsce na własne pomoce dydaktyczne, niezbędne do prowadzenia lekcji matematyki. Podczas obserwowanych lekcji najczęściej wykorzystywał pomoce dydaktyczne konieczne do wykonania działań geometrycznych na tablicy (np.: cyrkiel, linijka) oraz przedmioty codziennego użytku (np.: monety, kostki do gry). Nauczyciel nie korzystał z podręcznika, w tym e-podręcznika oraz nie stosował technik informacyjno-komunikacyjnych, mimo iż sala jest wyposażona w laptop i rzutnik. W klasie panowały odpowiednie warunki higieniczno-sanitarne. Z analizy tygodniowego rozkładu dnia wynika, że w szkole uwzględniono eliminowanie sytuacji, w której następowałoby kumulowanie w jednym dniu, czy też bezpośrednio po sobie zajęć z przedmiotów ścisłych, w tym lekcji matematyki. Frekwencja uczniów na lekcji była wysoka: IIb – 86%, IIIc – 94%. Nauczyciel

określił główne cele lekcji i podał je uczniom. W opinii obserwatora cele zostały osiągnięte na wysokim poziomie. Cele lekcji wiązały się z celami i treściami określonymi w przyjętym programie nauczania i podstawie programowej. Na początku lekcji nauczyciel podał uczniom temat i zakres wprowadzanego materiału. Podczas lekcji zastosował szereg różnorodnych metod nauczania i form pracy (wykład, samodzielne rozwiązywanie zadania przez uczniów po zaprezentowaniu sposobu rozwiązania na tablicy, praca w grupach, praca indywidualna, odpytywanie ucznia przy tablicy, dyskusja z uczniami, omawianie sposobu uzyskanego rozwiązania, pokaz, sporządzanie notatek w zeszytach, zadania praktyczne, metody zabawowe, „burza mózgów”, pytania pomocnicze, naprowadzanie). Nie zaobserwowano sprawdzania i oceniania prac domowych zadanych na poprzedniej lekcji. Podczas lekcji wprowadzono nowe zagadnienia. Nauczyciel indywidualizował sposób nauczania, dostosowując poziom trudności zadań odpowiednio do możliwości percepcyjnych uczniów, w tym wynikających z opinii i orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznej (np.: zastosował dodatkowe wyjaśnienia, większą ilość powtórzeń, pozytywne wzmocnienia, wydłużył czas pracy, posadził uczniów blisko siebie). Wszyscy uczniowie mieli równe szanse udziału w lekcji. W ocenie obserwatora uczniowie byli aktywni podczas lekcji w średnim stopniu. Podczas lekcji wykorzystano możliwości pracy zespołowej uczniów, czego efektem było wykonanie zadania na tablicy. Wykorzystano również możliwości pracy indywidualnej uczniów, czego efektem było rozwiązanie zadania w zeszytach. Podczas jednej lekcji nauczyciel odwoływał się do pozaszkolnych doświadczeń uczniów. Często chwalił uczniów za pracę, stosował ocenę opisową, wskazując na słabe i mocne strony ucznia. Uczniowie mieli możliwość dokonania samooceny swojej pracy. Na obu lekcjach nie zaobserwowano stosowania kryteriów oceniania uczniów zawartych w statucie szkoły, gdyż nauczyciel nie skorzystał ze skali punktowej. Lekcje nie zostały podsumowane, gdyż jak wyjaśnił nauczyciel, nowe zagadnienie wprowadzone podczas lekcji zaplanowano na dwie jednostki lekcyjne. W obu przypadkach nauczyciel nie zadał prac domowych.

Trzy obserwacje przeprowadzono u drugiego nauczyciela matematyki zatrudnionego w szkole w klasach: II a, III a, III b. Tylko w klasie III b znalazły się osoby z opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej dot. dysleksji. Wszystkie zajęcia odbywały się w pracowni matematycznej. Nauczyciel korzystał z podręcznika w oparciu o program nauczania „Matematyka wokół nas”. Nie stosował technik informacyjno-komunikacyjnych, mimo iż sala jest wyposażona w laptop i rzutnik. Obserwowane lekcje odbyły się na 4, 5 i 6 godzinie lekcyjnej. Frekwencja uczniów była wysoka i wynosiła odpowiednio: II a – 82%,

IIIa – 93% i III b – 83%. Plan zajęć poszczególnych klas uwzględniał eliminowanie sytuacji, w której następowało kumulowanie w jednym dniu zajęć z przedmiotów ścisłych. Podczas wszystkich obserwowanych lekcji nauczyciel nie określił uczniom celów lekcji, podał jedynie temat bez zakresu wprowadzonego materiału. Trudno zatem stwierdzić czy cele zostały osiągnięte. Z przedstawionych przez nauczyciela konspektów lekcji wynika, że cele wiązały się z celami i treściami określonymi w dopuszczonym programie nauczania i podstawie programowej. Wszystkie lekcje oparte były na wprowadzeniu nowego materiału w formie wykładu nauczyciela lub kontynuowaniu treści już poznanych, a następnie rozwiązywaniu zadań przez uczniów na tablicy. Chętni uczniowie rozwiązywali zadania proponowane przez podręcznik, bądź dyktowane przez nauczyciela. W jednym przypadku, nauczyciel sprawdził kto zrobił zadanie domowe ale nie skontrolował poprawności, ani też nie przedstawił poprawnego rozwiązania. W pozostałych, nie zadano do domu pracy dodatkowej. Praca domowa nie została oceniona przez nauczyciela na lekcji, natomiast ci, którzy wykonali pracę w domu, zostawili do oceny zeszyt z wykonanym zadaniem domowym. Na jednej z trzech obserwowanych lekcji, nauczyciel wprowadził nowy zakres, w pozostałych przypadkach ćwiczono zagadnienie omówione wcześniej. Nie zaobserwowano indywidualizacji pracy, ani działań w zakresie dostosowania wymagań do możliwości uczniów z dysleksją. W zakresie stwarzania równych szans udziału w lekcji, zaobserwowano, że tylko chętni uczniowie rozwiązywali zadania na tablicy, przy wsparciu nauczyciela. Pozostali rozwiązywali zadania w zeszytach, porównując swój tok myślenia z zaprezentowanym na tablicy. Aktywność uczniów ograniczała się do zgłoszenia swojej woli w celu rozwiązania zadania na tablicy. Nie wykorzystano możliwości pracy zespołowej ani indywidualnej. W czasie lekcji nauczyciel nie odwoływał się do pozaszkolnych doświadczeń uczniów. W dwóch przypadkach rozwiązywanie zadań dot. obliczania pola powierzchni walca, w jednym symetralnej odcinka. Uczniowie nie mieli możliwości dokonania samooceny swojej pracy. Stosowane przez nauczyciela zasady wewnątrzszkolnego systemu oceniania, właściwie przedmiotowego systemu oceniania, ograniczyły się do przydzielania „+” uczniom, którzy rozwiązywali zadania na tablicy. Lekcja nie została podsumowana przez nauczyciela. We wszystkich przypadkach dzwonek na przerwę zaskoczył prowadzącego w trakcie rozwiązywania zadania na tablicy. W dwóch przypadkach nauczyciel zadał pracę domową.

Należy nadmienić, że opracowane przez nauczyciela dostosowania wymagań edukacyjnych dla dwóch uczniów z dysleksją dotyczą: uczniów, „dzieci małych i starszych”, obejmują także dostosowanie z zakresu języka polskiego, historii, języka obcego chemii i fizyki.

Przedstawiony przez nauczyciela dokument nie precyzuje dostosowań w zakresie matematyki. Nauczyciel miał problem z zainteresowaniem uczniów tematem zwłaszcza w klasie, w której byli uczniowie z dysleksją. Zdarzały się przypadki zajmowania się rzeczami nie związanymi z przebiegiem lekcji. Podstawa programowa kształcenia matematyki w klasach I-III gimnazjum przewiduje rozwiązywanie zadań w kontekście praktycznym. Taki element nie występował na żadnej obserwowanej lekcji. Nauczyciel zaczynał lekcji od przypomnienia z udziałem uczniów, materiału z poprzedniej lekcji. Kontrola dokumentacji, tj. dziennika lekcyjnego wykazała, że uczniowie są oceniani systematycznie w różnorodnych formach. Oceny wskazują na raczej niski poziom opanowania treści programowych. Z wyjaśnień dyrektora wynika, że obserwowany nauczyciel został zatrudniony od 1 września 2017 r., w wyniku nagłego wypowiedzenia umowy o pracę poprzedniego nauczyciela.

10. Opis ujawnionych nieprawidłowości w zakresie nieobjętym kontrolą w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły/placówki:

Brak

11. Na podstawie art. 55 ust. 4 ustawy z dnia z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. 2017.59 z późn.zm) zaleca się:

Zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo oświatowe (Dz.U.2017.59 z późn.zm.) wzmocnić nadzór pedagogiczny w zakresie realizacji § 22 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 rozporządzenia MEN w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.2017.1658), zwłaszcza w zakresie nauczycieli nowozatrudnionych (Dz.U.2017.59 z późn.zm).

Termin realizacji: 15 listopada 2017 r.

STARSZY WIZYTATOR

mgr Aleksandra Dyla ..... Siemianowice Sl 14.11.17
podpis kontrolującego, miejsce i data podpisania protokołu

STARSZY WIZYTATOR

mgr Renata Klementowska ..... Siemianowice Śląskie 14.11.2017,
podpis kontrolującego, miejsce i data podpisania protokołu

DYREKTOR

GIMNAZJUM NR 2
w Siemianowicach Śląskich

mgr Aldona Gieszczyk

..... Siemianowice Sl 14.11.17

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafa/y kontrolujących

podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data podpisania protokołu

12. Poświadczenie odbioru protokołu kontroli:

D Y R E K T O R
G I M N A Z J U M N P 2
w Siemianowicach Śląskich

.....
mgr Aldona Grzeszczak

podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data odbioru protokołu

Siemianowice Śl 16.11.17

Dyrektorowi szkoły/placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, przysługuje prawo zgłoszenia pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole kontroli do Śląskiego Kuratora Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40-024 Katowice, zgodnie z § 18 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.2017.1658)

parafa dyrektora szkoły/placówki

parafy kontrolujących

RG

RG